

Előfizetési árak:
egész évre 4 frt., félévre 2 frt.,
negyedévre 1 frt.

Egyes szám ára 8 kr
írdetek mersekkelt árak szerint.

A lap megjelenik minden va-
sárnap

Felelős szerkesztő:
FUCHS ANTAL

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Arpád-ut 20.,
hova a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: Arpád-ut 20.
hova a lap anyagi részét illető közle-
mények és előfizetési pénzek küldendők
Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

UJPEST- ÉS RÁKOSPALOTA KÖZSÉGEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA

Az ujbpesti liberalizmus.

Ez alatt a szálló ige alatt ezikkeznek a fővárosi lapok s ugyanezen szálló ige alatt nyilatkozik gr. Károlyi Sándor, Haydin Károly dr. ügyvéd és legutóbb Kiss Sándor dr. ujbpesti ügyvéd és Zsoldos János ujbpesti főjegyző is.

Keletkezése a ezikkeznek és nyilatkozatoknak azon közbeszólásokra vezethető vissza, melyeket Gajári Ödön és Heltai Ferencz orsz. képviselők tettek, gróf Károlyi Sándornak az obstrukció tartama alatt mondott beszéde közben, de hozzájárult ehhez az ezen közbeszólások hírlapi magyarázatának melegiben felkapott folyományaként a telekmegváltási ügyben Ujpesten mult hó 29-én megtartott népes értekezleten elhangzott sok igazmondás.

A gróf maga nyilatkozott a káposztás-megyéri vízműtelep megváltási ára miatt őt ért megtámadás ügyében — jó későn, laposan, egy jottával sem téve plausibilissé az ő nagylelkűségét.

Az ujbpesti telekmegváltási ügyben tartott értekezleten szellőztetett nyomós szemrehányásokra — szintén elég hosszú idő után — Haydin Károly dr. a gróf ügyvédje, valószínűleg annak megbízásából nyilatkozik.

Terjedelmes nyilatkozatában mindazt, a mi az értekezleten mondatott — lakonikus rövidséggel — valótlannak jelenti ki.

Tagadja, hogy Kiss Sándor amaz állítása, mintha a bevont eredeti szerződésektől eltérőleg az ujjabban kiadott szerződésekbe oly pont csempésztetett be, mely szerint az örök haszonbér 25 évenként emelkednék.

Tagadja Zsoldos János főjegyzőnek ama kijelentését, mintha az ujbpestiek a törvény korlátai közé beillesztett uzsora áldozatai volnának azért, mert ők megakarják váltani telkeiket, de a gróf magasabb árat követel és végül tagad mindent, a mi grófot az ujbpestiekkel szemben árnyoldaláról mutatja be.

Haydin Károly dr. eme e nyilatkozatára Kiss Sándor dr. és Zsoldos János szintén sajtó útján közzétett nyilatkozatokban imigye felelnek:

Haydin Károly dr. „az ujbpesti telekmegváltás” ügyében f. hó 4-én közzétett nyilatkozatában valótlannak jelezvén egyes tényállásokat, melyeket a f. évi július 29-én Ujpesten a fenti ügyben tartott értekezleten tettünk, ezen nyilatkozatára a következőkben válaszolunk:

A mult hóten tartott amaz értekezleten, melyen az ujbpesti házbirokosok Károlyi Sándor gróf ellen elkéseregett módon kifakadtak, Haydin Károly ügyvéd urat senki meg nem támadta, működését bírálat tárgyává nem tették, de meg az sem lett említve, mert tudni veltek, hogy neki alig áll módjában a gróf urat elhatározásában befolyasolni.

Fenn nem forgott tehát kénszerítő ok arra, hogy Haydin ur magát, vagy eljárását a nagy közönség előtt tisztázza. Ha a nevezett ennek daczára jonak látta gróf Károlyi Sándor ügyét védelmezni és helyette nyilatkozni, ez bizonyynyal ügyvédi kötelessége. Hogy pedig Haydin ur nyilatkozatában a védelmi módszerek között a legkegyelmesebbet, a tagadást választotta, ahhoz mint ügyvédnek joga van s a felett annál kevésbbé esodálkozunk, mert előre látható volt, hogy sem a kegyelmes ur, sem pedig ügyvédje, nem fog beismerő vallomást tenni a nyilvánosság előtt.

Egyebiránt az ujbpesti telekmegváltási

ügyet most már úiságezzikkel és nyilatkozatokkal elintézni nem lehet. A megindítandó perben Haydin Károly ügyvéd urnak, ha a gróf képviselével őt fogja megbizni, lesz alkalma meggyőződni arról, hogy az, ami az értekezleten el lett mondva, bizonyítékokra van alapítva, melyeknek mérlegelését az illetékes forumra kell bízunk. Addig is mindegyikünk fentartja akkor tett állításait szorol-szora, Haydin ur közbelépése után is. Kiss Sándor dr. s. k. Zsoldos János s. k.

Hogy mennyiben tartja valótlannak Haydin dr. az értekezleten felsorolt tényállásokat, erre nézve élénk czáfolat az a körülmény, hogy a nyilatkozatok hatása alatt ő maga itt járt Ujpesten s első és legfontosabb dolga volt felkeresni a közseg egyik régi tekintélyes és vagyonos polgárát azon czélból, hogy annak segédkezését a grófot felette kellemetlenül érintő a telekmegváltási ügyben felkorbácsolt hullámok lecsillapítása tekintetében, befolyásánál s a telekrendező bizottság egyik előkelő tagjához való közel állóságánál fogva kikérje.

Az igazság kedvéért viszont azt sem hallgathatjuk el, hogy Haydin dr. ugyanakkor a többek közt azzal is érvelt, hogy egyike azon szintén tekintélyes polgároknak, a kik az értekezleten érélyes hangon keltek ki a gróf ellen, az értekezletet követő napokban bűnbánólag jelent meg a grófnál — és telkének megválthatását kérelmezte.

Mindenesetre nem köznapielemesség! Ezuttal közölhetjük még, hogy a telekrendező bizottság permanentiában van, szorgalmasan gyűjti az adatokat s hova-előbb oly mederbe terelheti az ügyet, mely az előnyös megoldás biztos czélja felé vezet.

A „KÖZÉRDEK” TÁRGYAJA

Vigasz-vacsora.*)

Falb a kritikus napot július 28-ára jósolta Ettől a naptól néhány ujbpesti boldogtalan magyar szalmaözvegynék s még egynehány magát tisztelhetbeli és önkéntes szalmaözvegynék tartó ujbpesti polgar és adófizelőnek nagy respektusa lehetett, mert a kritikusnak jelzett napot megelőző este egymást vigasztalni összejöttek a Podruzsik-féle vendéglő kert-helyiségében. Busan, szomorúan lepédtek Diamantstein Lajos elkéseregett elnök, dr. Elner Simon bánatos alelnök és Schön Bernát önkéntes szalmaözveggy titkár vezetése alatt a számukra terített hosszú asztal fele: Friedmann Armin, Weisz Mor, Weisz Jozsef, Weisz Adolf, Frey Gusztáv, Schwartz Jakab, majd később dr. Wolfner Jakab, Ehrenwald Vilmos, Steiner Lajos, dr. Lichtmann Henrik (szintén bánatos alelnök), dr. Altwehr Jozsef és legkesőbbben Tuchmann Lipót.

Diamantstein Lajos elkéseregett elnök leverten, remegő hangon nyitotta meg a gyűlést, utalván arra, hogy a mennyiben másnap nagy valószínűséggel vége lesz a világnak s őket ezen nem gyakran ismétlődni szokott baleset özveggyi állapotukban fogja találni, ajánlja, hogy ezen özönvíz óta eddig elő nem fordult esemény elebe nyugodtan nézzenek és miután úgy tudja, hogy az ut a másvilágba

*) Térésüke miatt mult számunkból kimaradt.

— a közsegi mernök számításai szerint — felette hosszú, azonkívül lakatlan felhőkön viz keresztül, ennélfogva indítványozza, miszerint vele együtt egyék és igyek mindenki annyit, hogy a másvilágba való utazás közben beállható nélkülözésekkel megbirkózni mindenkinek elég ereje legyen (Általános, de bánatos eljenzes, Podruzsik a háttérben eléggülten dörzsöli kezeit).

Friedmann Armin szinte hiszi, hogy másnap vege lesz ennek a világnak, ambar nemi halvány reményt táplál meg az iránt, hogy a kritikus nap megkíméli Ujpeste, mert különben — szerinte — gróf Károlyi Sándor az ujbpesti telkeket sietett volna potom áron eladni, hogyja másvilágra vihessen egy kis pénzmagot. Ő minden eshetőségre el van készülve, de vigasztalja az a tudat, hogy a másvilágon is vannak hitelre szorult emberek s így a legrosszabb esetben ott fog bankot nyitni. Egyebkent, ha az enniavalók közt lesz nyársonszült s az innivalók közt esömöri bor. (Podruzsik vendéglős a háttérben közbeszól: Lesz, lesz, még pedig magni figue!) az evés ivási indítványhoz hozzájárul.

Schön Bernát önkéntes szalmaözveggy, bár ő is hisz ezuttal Falbnak, nem látja oly sötétnek a helyzetet, mint a hogy azt az elnök ecsetelte, sőt előérzete sugja neki, hogy ő, mint egykoron Noe, a katasztrófától meg fog menekülni. Erre az esetre igéri, hogy Diamantsteint a fakarekpenztárnál elfoglalt állásában helyettesíteni fogja és új emeletes há-

zának is gondját fogja viselni. Ellenben lemond papirüzletről s különösen a nyomtatványok készítésere irányító vállalkozásairól, azevés és ivásra vonatkozó elnöki indítványhoz azonban mindennek daczára szívvel s lélekkel hozzá járul.

Schwartz Jakab meszaros annyira hisz a világ megsemmisülésében, hogy a más napra való husszüksegetről sem gondoskodott, sőt figyelmeztette kundschafnjait, hogy holnaptól kezdve a másvilágon vásárolhatják a húst — de ott is nála. Máskülönben, ha a jelenlegi vacsorára szolgáló húst Podruzsik nála vásárolta, úgy az elnöknek evési indítványát elfogadja. (Podruzsik a háttérben közbeszól: Soha másnál, mint Schwartz urnal nem veszek húst?) Sőt — igérem — a másvilágon is nála fogok vásárolni!

Dr. Wolfner Jakab, Dr. Lichtmann Henrik és Dr. Altwehr Jozsef orvosok szintén hisznek Falbnak s ezért ma már egyetlen pacyiensüknek sem adtak be orvosságot. (Utólag megjegyzem, hogy másnap valószínűleg minden betegük meggyógyult.) Dr. Wolfner leginkább a szép zugligetet sajnálja, a hova sűrűn szokott kijárni ott nyaraló nejéhez. Valjon lesz-e a másvilágon is zugliget?! Dr. Lichtmann leverten panaszkodik, (miután megelőzőleg hatalmas adag nyárson sültet, aztán kirántott- és paprikáscsirkét bekebelezett s a borosflaskó üresen állt előtte), hogy mi lehet az oka az ő étvágytalanságának? Ha már a más világba mennek, azzal vigasztalja

Arról, a mit a fővárosi lapok kürtölnek, hogy t. i. ebben az ügyben ma ismét értekezlet tartatnék, szó sincs, mert annak ez időszerint szüksége sem forog fenn.

Árvizveszedelem Ujpesten.

A veszedelem, a melyről a lapok irtak érkezett Ujpestre és ha hála Istennek eddig nem is oly borzasztó arányban mint Alsó-Ausztriában, de kellő mértékben, mely azonban, ha még némi arányokat ölt, vezetes lehet sok polgártársunkra nézve.

Eddig több a Duna mellett fekvő gyár és fatelep van elárasztva vízzel, legjobban sújtván a Leiner-testvérek enygyárát, mely vetkes gondatlanság miatt 8—10 ezer forint kárt szenved.

A dolog pedig, a mint erről egyik munkatársunk személyesen meggyőződött, úgy történt, hogy a fővárosi vízművek intézői nem tették meg köteleességüket. Az upestiek régen tapasztalják már, hogy a vízművek intézői Ujpesten csak jogokat, de köteleességeket nem ismernek.

Ez állításunkat ez alkalommal is fényesen dokumentálták, amennyiben a községi előjárásnak kellő időben történt felhívására, valamint a községi mérnöknek a figyelmeztetése dacára a gyárak közös csatornáját nem zárták el idejében és az abban összegyűlt nagymennyiségű vizet nem szivattyúzták ki, a mi a vízmű intézőinek köteleossége lett volna. Az igaz, hogy fölállítottak egy uraságtól levett gőzszivattyút, de ez alig hogy működésbe jött felmondta a szolgálatot. Ezen kudarc után felszereltek egy másik szivattyút, de ez a munka a községi mérnök sürgetése dacára oly lassan ment, hogy az áradó víznek könnyelmes ideje volt a Leiner-fele gyárnak pincze- és raktár-helyiségeit elárasztani és így 8—10 ezer frtnyi kárt okozni a gyárosoknak.

De a veszedelem még nagyobb lehetett volna, ha nevezett gyár a Duna felőli részén levő nyílt csatorna nyílását a veszedelem tetőpontján a saját költségén fel nem építeti, mely eljárás, ugyancsak a vízművek intézői, a mikor a gőzszivattyút felállították a szivattyúhoz közel álló erős töltést kezdtek bontani és ezer szerencse, hogy az emelkedő ár csak lassan végzi pusztítását, mert különben beszakad az ár és egy esomé ember vagyona áldozatul esik a vízművek felületes munkájának. Különben a községi előjárás nyomban intézkedett arról, hogy a jogtalanul felszakított gátat az ár ellen biztosítsa.

Tehát a vízművek intézői nemcsak, hogy hibás és hanyag munkát végeztek, midőn a telepet óriási penzen építették és nem védtek azt az esetleges ár ellen egy biztos gáttal, ha-

nem könnyelműség folytán majdnem szerencsétlenné tették Ujpestnek egy részét. Ez a makranczosságnak és dőlőfnek a következménye.

A Leiner-fele esetet rögtön és sürgöny útján bejelentette a községi előjáróság Ivánka Pál főszolgabírónak, a ki tegnap szombaton nyomban meg is tartotta a helyszíni szemlét, melynek levét valószínűleg a vízművek upesti intézői fogják meginni.

Reméljük, hogy az árvíz a Leiner-fele esetben kívül másokat nem fog jelentékenyen sújtani.

Végül felemlítjük még, hogy az árvíz elleni védekezésben a községi mérnök rendkívüli munkát fejt ki, aki éjjel-nappal fáradhatatlanul vezeti a mentési munkálatokat, csak-hogy megmentsse Ujpestet a nagyobb bajtól.

Különben a folyammérnökség jelentése szerint a víz csakhamar apadni fog és a nagyobb veszély szerencsésen el fog múlni.

Ujpest nagy kölcsöne.

A megkezdett nagyszabású munkálatok folytatásának immár mi sem áll útjában.

A vármegyei törvényhatóság múlt hó 12-en tartott rendes évügyedesi bizottsági közgyűlésen egész terjedelmében jóváhagyta ugyanis Ujpest község képviselőtestületének a tervbe vett munkálatok- és az ezzel kapcsolatos közel egy milliónyi kölcsönfelvetelre vonatkozólag nagy szótöbbséggel hozott határozatát, *elvetvén Czipauer János és társainak ezen határozat ellen beadott fellebbezését.*

A vármegyei közgyűlés jóváhagyó határozata az előadó beható előtanulmányáról, az állandó választmány és közgyűlés megfontolásáról és alaposágáról tanusodik. Teljes szigorral bírálta felül Ujpest terveit s azokra nézve részletesen és számszerint kitéve adta meg jóváhagyását.

Kilencz pontban sorolja fel a vármegye jóváhagyó határozatát.

- Azt mondja:
1. A járdaépítési költségek fedezésére szükséges ... 306415.76
 2. A József-, Temető- és István-utczák kövezési költségeinek fedezésére szükséges ... 128602.65
 3. Az új községház építési költségeire szükséges ... 200000.—
 4. A kir. kincstárral szemben fennálló s az Árpád-ut kikövezésénél felhasznált koczakövek árának kifizetésére szükséges ... 17984.—
 5. Az Árpád-uti járdáért a hazai aszfaltipar részvénytársasággal szemben fennálló tartozás kifizetésére szükséges ... 23120.—
 6. A pesti magyar kereskedelmi banktól felvett amortisationalis kölcsön kifizetésére szükséges ... 18994.06

magát, hogy ott jobb étvágya lesz, s hogy ott követni fogják az ő öltözködési módját. Dr. Altwehr annyira ambíciózus orvos, hogy ezuttal is addig nem izlik a vacsora, míg előbb legalább egy betegnek nem nyújthat segélyt. (Podruzsik a háttérben elvágja magát. Dr. Altwehr hozzá szalad s magához teríti) Ezek után étvágya rendkívül felesigázódik és így az evés-ivás indítványt melegen üdvözl, mert máskülönben is a segélynyújtásban kimelegedett.

Weisz Mór, Weisz József és Weisz Adolf már ma fekete színben látják a világot és azért az evés-ivási indítványnak obstrukció nélküli gyors elfogadását és végrehajtását óhajtják.

Steiner Lajos építész tudja, hogy holnap kritikus nap lesz, földrengéssel egybekötve, de ő bizik szilárd építkezéseiben, melyek minden viszontagságot kiállanak. Ajánlja mindenkinek, hogy általa építkezzenek — esetleg a másvilágon is. Ezen óhajának teljesülésére szívesen üríti poharát, de szívesen eszik is.

Prey Gusztáv és Ehrenwald Vilmos nem szólnak semmit csak fejökkel bölintgatnak.

Tuchmann Lipót ellenben többet beszél mint valamennyi — és később többet eszik és iszik mint valamennyi. Ő mindenhez hozzájárul. Nem bánja, akár megmarad, akár megsemmisül ez a világ. Itt is megtalálta ő a maga társaságát, meg fogja találni a másvilágon is. Eljen! a jelen, eljen! (A társaság

irigylé ezt az optimizmust.) és sóhajtoz, búsul tovább).

Végül Dr. Elsner Simon ügyvéd áll fel, megigazítja óralánczát, kőhint egyet és a helyzet-hez mért komolysággal tagadja azt, hogy másnap a világnak vége lenne: ő, a ki járatos a felsőbb régiók törvényeiben is, tudja, hogy a világ megsemmisítésére vonatkozó 1. évi január hó 1-ső napján megalkotott törvény 1. szakaszában foglaltak szerint a világ 3 havi felmondási idő előtt meg nem semmisíthető. Ő ily felmondásról mit sem tud, ha tehát a felső régió törvénytelen ítéletet hozott volna, ő azt birtokon belül megfellebbezi a legfelsőbb régióhoz.

Dr. Elsner ezen meggyőző érveinek hatása alatt a bánatos arcok kiderültek s azon tudatban, hogy a világot Falb bátyánk kedvéért sem fog csakugy szundám-bundám megsemmisíteni, vigan láttak a Podruzsik által felszolgált edelekek és italok fogyasztásához, a cigány hegedűje pedig hol sirt, hol meg nevelt az immár boldog szalmaözegek és hiveik vigasztalódásain — a késő éjjeli órákig.

Hogy ez így történt, legalább a vége, erre tanum Sonnenfeld Adolf a »Társadalmi Lapok« kiadoja és munkatársa, a ki akkor került a szalmaözegek és hiveik asztalához, a mikor csodálkozással tapasztalhatta, hogy a szalmaözegek homlokán a bánatnak, nyoma sincs.

Kriz-Krae.

7. A csatornahálózat összeköttetésére szükséges ...	11673.92
8. A közel jövőben eszközleendő — mindenkor jóváhagyás alá terjesztendő — beruházások költségeire ...	150000.—
9. Végre hat havi intercalaris kamat és érték-különbözetből előálló hiány fedezésére szükséges ...	45921.35
Összesen	902711.74

kr. kölcsön felvételre vonatkozó határozatot, nemkülönben az ezen határozat alapján a megszavazott kölcsön felvétele tárgyában kiküldött meghatalmazottak s a pesti hazai takarekpénztár egyesület között létrejött és közjegyzői okiratba foglalt kötelezvényt, mely szerint a kölcsönt 96 frtos árfolyam mellett éiszámolt kamatozó kötvényekben 50 év alatt 4.94% mellett feleves előleges részletekben törlesztendő módozat mellett veszi fel, *egész terjedelmében jóváhagyjuk, a Czipauer János és társai által beadott fellebbezést elutasítjuk.*

A vármegyei közgyűlés ezen jóváhagyó határozatot a következőkben indokolja meg:

Jóváhagyjuk a községi határozatot, mert érdemi szempontból a közsegre nevezett *feltétlenül előnyös*; ugyanis az iratokhoz mellékelte és a jelenlegi jóváhagyás tárgyát képező határozatból *világossan kitűnik*, hogy a felveendő kölcsön s az annak alapját képező munkálatok foganatosítása, *egyelőre megfontolt, előtűnik is ismert és helyeselt fejlődési program megvalósításául van hivatva szolgálni.* Nevezetesen a község utczáinak járdaival leendő ellátására fordítani szándékolt 306415 frt 76 krt, nemkülönben a József-, Temető- és István-utczák kiépítésére szükséges 128602 frt 65 krt hivatkozással a jelenleg tervbe vett kölcsön felvételére a 628 97. sz. határozatunkkal *már engedélyeztük* s így ezen befektetések szükségesének és helyességének újból való indokolása fölösleges. Ugyanezen elbírálás alá esik az 1548 95. számú határozatunkkal 200.000 frt építési költséggel engedélyezett, községháza építési költségeinek ugyancsak 200.000 frttal jelen kölcsönbe történt beillesztése. Teljesen helyes határozatunk azon intézkedése is, hogy jóváhagyásunk mellett s jelenben 60098 frt 06 kr. erejéig fennálló tartozásokat jelen kölcsön keretébe beillesztvén, *azt a jóval alacsonyabb kamattal mellett convertálja.* A csatornahálózatok összeköttetésére megszavazott 11673 frt 92 krt a kölcsönbe történt beillesztése szintén *ideős befektetésnek* mondható, mert az egyes háztulajdonosok költségén kiépült csatornahálózatnak közérdekből való összeköttetése egyedül csakis a község köteleossége, annál is inkább, mert az egész csatornahálózat a község tulajdonát képezi.

A jövőben eszközleendő hasznos beruházásokra beillesztett 150.000 frt ellen sem emelhető kifogás, mert kétségtelen az, hogy ily befektetések a közeli jövőben *multhatatlanul szükségesek*, már pedig gyors egymásutánban két kölcsönt a pénzpiacra bocsajtani a kamattal magasságára emelőleg hatna, megszoritandó volt, azonban ezen összeg felhasználása a rendelkezés részben tett módon azért, mert minden nagyobb építkezéshez előleges jóváhagyásunk szükséges.

A kötvény értékek esökkenéséből, nemkülönben az intercalaris kamatokból beálló veszteségeknek a kölcsön keretében történt beállítására ellen, minthogy az a dolog természetéből folyik s az összeg megfelelő, *szó nem férhet.*

De nem férhet szó a megfellebbezett községi határozatokhoz alaki szempontból sem, mert azt a községi képviselőtestület *tanymajor többsége* hozta s így feltétlenül közhajnak felel meg; az 1885. évi XXII. t.-cz. 24. §-ának c) pontja az iratokhoz 15% alatt esatolt hirdetmény és községi bizonyítvány szerint megtartott. *Nem foglalhat helyet Czipauer János fellebbezésében felhozott azon érvelés*, hogy jelen kölcsön tárgyalása az 1886. évi XXII. t.-cz. 110. §-a szerint minősít, *mert az helyesen vitetett a községi törvény 24. §-a értelmében keresztül.* Ugyanis az iratokhoz 3% alatt esatolt, 3 számmal jóváhagyott képviselőtestületi határozat *már* ez irányban *jogerőnyesen rendelkezett* akkor, amikor kimondta, hogy a munkálat költsége az 1886. évi XXII. t.-cz. 24. §-ának c) potja értelmében felveendő kölcsönből nyeri fedezetét. A kölcsön az adozó polgárookra *elviselhetlen terheket nem ró*, mert a fel-

lebbezésnek e tekintetben felhozott kifogásait az előjárásnak az iratokhoz csatolt jelentése számszerűleg megcáfolja. Szintén nem felel meg a valóságnak a fellebbezés azon állítása sem, hogy a létesítendő közművek minden terv nélkül, a nyilvánosság kizárásával, szakértői felülbírálat nélkül készülnek, mert az iratokhoz mellékelte és a kölesön egyes czimleteit felvilágosító okmányok ezen állítások ellenkezőjéről tanuskodnak; e szerződéseket törvényhatóságilag jóváhagytuk, az 1897. évi 628. sz. határozatainak a munkálatok ellenőrzésével a kir. államépítészeti hivatal bizta meg s így e munkálatok helyes menete jogosan nem kifogásolható.

Nem felel meg a valóságnak fellebbező azon állítása sem, hogy a község 400.000 frt árú kövezést akarna e kölcsönből eszközölni, mint a hogy az a tételenkénti felsorolásból kiténik. Általában a fellebbezésben foglaltak mindolyanok lévén, melyek ellenkezőjét a becsatolt iratok vitágosan bizonyítják, miért is annak elutasításával a 21. sz. határozatot, mint a község egyetemére üdvös és előnyös rendelkezését, egész terjedelmében jóvá kellett hagynunk.

A ki ezt elolvassa, megtudja azt, hogy Ujpest község előjárása és képviselőtestülete éppenséggel nem tespedt, hanem fáradhatatlanul és okosan munkálkodik a község haladásán és fejlődésén. A kik mind a mellett akadályokat szeretnének gördíteni, azok him, feltűnni vágyó emberek, a kiket inkább a személyes ellen- és rokonszenv vezérel, mint községük jóléte. Csakhogy az ő rugaszkodásuk meddő, nagyon meddő dolog!

Előfizetési felhívás.

Lapunk most fejezte be II. évfolyamának második negyedévét, mely alkalommal újból kérjük olvasóinknak szíves támogatását és az előfizetési összegnek beküldését.

Lapunk előfizetési ára:

egy évre 4 frt,
fél évre 2 frt,
három hóra 1 frt,

mely összeg a lap kiadóhivatalába Fuchs Antal könyvnyomdájába, Ujpest, Árpád-ut 20. szám küldendő.

Kiváló tisztelettel:

a "Közérdek" szerkesztősege és kiadóhiv.

Heti tájékoztató.

Augusztus 31 nap.

8. vasárnap. *Czirják*. Kölcsey Ferencz író és szónok szül. 1790.

9. hétfő. *Román*. József Ágost főherczeg szül. 1875.

10. kedd. *Lőrincz*. Toldy Ferencz, a magyar történelem megalapítója szül. 1805.

11. szerda. *Zsuzsanna*. Kossuth Görgei kezébe teszi a főhatalmat 1849.

12. csütörtök. *Klára*. G. Bouillon győz. az egyipt. szult. Askaniánál 1099. Stephenson György a gőzvasutak feltalálója megh. 1847.

13. péntek. *Ipoly*. A világosi fegyverletétel 1849.

14. szombat. *Üzseb* vt. A gast. conv. Poroszorsz. és Ausztria közt. 1865. Műkedvelő előadás a Colosseumban este 8 órakor. Színre kerül: „*Marianna*”. Az „Egyetértés” jótékony asztaltársaság nyári multsága a Durmics-féle vendéglőben, Kezdeté d. u. 4 órakor.

HIREK.

— **Szerkesztőváltozás.** Lapunk szerkesztését legközelebb Erschinger János, lapunk belmunkatársa veszi át.

— **Személyi hírek.** Zsoldos János főjegyző e hó 5-én hat heti tartozkodásra Siofokra utazott. Ezen idő alatt hivatalában Ráday Antal másodjegyző helyettesíti.

— **Schusztér Konstantin nyolczvan éves.** Schuster Konstantin vaczi püspök szombaton julius 31-én, töltötte be életének nyolczvanadik évét. A hivatást szeretett s az egész ország által őszinten tisztelt egyháznagy életének e nevezetes fordulópontján is, mint mindig, valahányszor csak ünnepelni akarták, kerülni óhajtott minden zajos ünnepeltetést, de nemes szokásához híven, jótékonyczelra nyolczvan ezer forintos alapítványt tett nyolczvanadik születésnapja emlékére. A magyar főpapi kar

nesztorának ez újabb nagylelkű adománya méltó folytatása eddigi jótettekben gazdag életének.

— **Értesítő.** Gutkopl György igazgató most becsajtotta a nyilvánosság elé az ujjpesti állami faipari szakiskola első értesítőjét. Az értesítő az intézetnek a lefolyt iskolaévi történetével kezdődik, a mely egyuttal tájékoztatást nyújt az intézet czéljáról. Ezt követi a felügyelő bizottság és a tanári testületnek névsora, a bevezetett tananyag a tanulók statisztikája, ösztöndíjak stb. Végre pedig tudnivalók a szakiskolába való felvételeire vonatkozólag. Az iskola feloleli a faipar köréből a butor- és épület-asztaloságot, esztergályosságot és fadaragást. Felvetetik olyan tanuló, a ki valamely közep- vagy polgári iskola két osztályát, vagy pedig az elemi iskola 6 osztályát sikerrel elvegezte és 12. életévét betöltötte. Peiratás és tandíj nincs. Előjegyezni lehet az Árpád-ut 83. szám alatt levő irodahelyiségben minden hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 9—12 óráig. Az iskolaévi szeptember hó 1-én kezdődik.

— **Allandó kiállítás.** Budapesten a városligeti iparesernokban esütörtökön nyílt meg nagy ünnepélyességgel az allandó iparkiállítás, mely érdekesség és változatosság tekintetében felülmúlja az eddig ott rendezett hasonló kiállításokat. Ajánljuk megtekintésre az érdeklődőknek.

— **Sport.** A hét szenzációs eseménye sport-szemponthól ha ugyan igaz az, hogy *Ganache* az idén a királydíj nyereje nem indul a Szent Istvan díjban, ahol pedig 61 kiló aranylag csekély súlyával eminens eselylyel bírna a díjra. Valószínűleg nincs rendben s így *Tokió* remélhetőleg elviszi az idén a díjat: egyedüli veszedelmes ellenfelet *Ordur*-ban sejtjük, mert a királydíjban *Ganache* mögött jó harmadik volt s a tavasz óta fontokkal javult. *Waethercook* is valószínűleg a budapesti nyári versenyek alatt jelenik meg az idén először valamelyik nagyobb távu versenyben, talán a budapesti díjban, vagy az elnöki díjban.

— **Gyűjtes.** Csepessányi Bela gyógyszerész gyűjtőívén Sas Etel a polgári leányiskola szolgájanak leánya számára arra a czélra, hogy a tanítónői képezdet folytathassa a következők adakoztak: Ujpesti takarekpénztár, Öszt. jute fonó gyár 5—5 frtot, Ujpesti kereskedelmi és iparbank, Zsoldos János főjegyző ur, Ujpest község 3—3 frtot, Csepessányi Bela 2 frt 50 kr., babarezi Schwarzer Ottó egyetemi tanár ur, Weisz Mór a chebra chadische elnöke, Volfner Tivadar orsz. gyűl. képviselő ur, Friedmann Armin igazgató ur, Ujpesti önszegélyző egylet mint szövetkezet, Diamantstein Lajos ur, Ujpesti ált. önszegélyző egylet mint szövetkezet, Sonnenfeld Lina és fia, Schmiedt Richárd m. állam vasúti felügyelő ur, Glygorescu Agoston állami tisztviselő ur, Schwarz Jakab meszaros ur 2—2 frtot, Tillmann Lajos kir. tanácsos dohánygyári igazgató ur, Serák Károly állatkerti igazgató ur, Adamis Lajos ügyvéd ur, dr. Elsner Simon ügyvéd ur, Ujpesti takarekpénztár részvenytársaság, Geduly Lajos ág. evang. lelkes ur 1—1 frtot, Nasser testverek, Fischer Dezső ur, Nemeth Gyula fűszerkereskedő ur 50—50 kr., összesen 51 frt. Csepessányi Bela ur ezen összegek átvétel lapunk utján ezennel nyugtatja. Sas Etel pedig halás köszönetet mond a szíves adakozóknak.

— **Megmérgezte magát.** Hagel Hermina 19 éves leány esütörtökön éjjel öngyilkossági szándékból marólguggal megmérgezte magát. Súlyos belső sérülésekkel szállították a gróf károlyi-fele kórházba. Tettét, saját vallomása szerint, szerelmi csalódás miatt követte el.

— **Kifogott holttest.** Az ujjpesti hídnál kedden reggel a Dunából kifogtak egy feljő feloszlásban indult holttestet. Személy azonosságára nem volt megállapítható s így bevitték az új temető halottasházába.

— **Nyári multság.** Rakospalotán ma vasárnap hangversenyyel egybekötött nyári táncmultságot rendez az ott nyaraló fővárosi ifjuság, a parkvendéglő helyiségeiben. A hangversenyen közreműködnek: Márkus Aranka, a Magyar színház tagja, Soós Rózsika és Janka, Buchbinder Iren és Polatsek Oszkár. A hangverseny tiszta jövedelme jótékony czelra fordítatik.

— **Táncz, műkedvelő- és bucsuelőadás.** A jövő szombaton tartandó műkedvelő előadás iránt az egész községben nagy érdeklődés mu-

tatkozik. Lőrinczy Erzsike igen helyesen választotta a „*Mariannát*” Echegray Józsefnek ezen újabb és az egész művelt világban nagy figyelmet keltett színművet, mely a nemzeti színbáznak is allandó műsordarabja, mert abban igen jó szerepe van, a hol művészete a maga teljességében érvényre fog jutni. A szereplők közül némi változás történt, amennyiben Jánovszky Etel helyett Kárpáti Valéria, az orsz. m. kir. színművészeti akadémia harmadéves növendéke fogja *Clara don Castulo* feleségét játszani és Heufeld Hugó helyett *Don Pablo* tábornok szerepét Borsody Ödön előnyösen ismert budapesti műkedvelő szemelyesíti. A többi szerepek megmaradtak azoknak a jó kezében, kiket lapunkban már felemlítettünk, minelfogva igen élvezetes előadásra van kilátás.

— **Draga gyémánt.** Wadjra-Karar táján Madrasban nem regen egy gyémántot találtak, mely esiszolatlan állapotban 67 karatot, esiszolás után pedig 24 $\frac{1}{2}$ karatot nyomott. Értékét 12.000—15.000 font sterlingre becsülik. A pompás gyémántot, melyet „*gordonor*”-nak neveztek el, jelenleg Londonban van.

Szerkesztői üzenetek.

— **Érdeklődőnek.** Echegray József a madridi mérnök-képzőn a matematika és természettan tanára volt. 1868-ban a tudományos akadémia tagjává választotta. Amadeus király alatt kereskedelem- és közoktatásügyi miniszter volt. Első színművét 1874-ben írta, ennek czíme: „*La esposa del vengador*”. Ezenkívül még 21 színművet írt, ezek közül legújabb a „*Marianna*”, az „*El gran Galeoto*” és az „*O locura ó santidad*”, melyeket 1893 óta írt. Műveinek összes gyűjteménye: „*Obras dramaticas escogidas*” ezimen jelent meg Madridban.

— **Hajos No. 1.** Persze, hogy mese. Oly nagy fejtoroséba került ezt kitalálnia? Miskülönbön örölkünk, ha önnök tetszett.

— **Hü olvasó.** Lapunknak ezidőszerint nőtlen belmunkatársai nincsenek. Mire való volt ez a kérdés?

— **K. Cz. Helyben.** Tudósításait szívesen vesszük, csak alaposak legyenek. Három havi kiérdemelt szolgálát után adunk tiszteletpldányt.

— **Kisasszony.** Az, hogy a szercesnek fehériben gyászolnak, nem tudjuk, de azt, hogy ha a verostengerbe esnek, vízesek lesznek, felelősség mellett állíthatjuk.

— **Szenvedélyes olvasónak.** Sue Jenő francia regényiro volt, a ki 1857-ben 53 éves korában Anceyben meghalt. Regényei közül: a „*Bolygó zsidó*” a „*Párisi titoktartó*” és a „*Hét főbűn*” europai híresek.

— **Zenekedvelőnek.** A görög zene összesen 7 hanglépésből áll: ezeken épült a heptachord, tehát a mai dur- és mollhangnemen kívül volt még öt. Utóbb a heptachordot a monohordrendszer szorította ki. Húros- és fuvó hangszerek: lant, citera, hársfa, sipok, kürtök.

Egy az István-tér és József-utcára szóló házban két bolt, valamint a hozzá tartozó lakhelyiségek bérbeadandók. Bővebb felvilágosítással e lapok kiadóhivatala szolgál.

Váradai I. és Fia fényképész

Ujpest, Árpád-ut 39-dik szám.

Ajánlja új eredeti különlegességű levelbelyeg fényképeit kiváló kitogásolhatlan kiállításban.

A saját fénykép levelbelyeg módjára van enyvezve és körüllyuggatva.

Igen alkalmas ajándéknak, emléknak s üzleti ajánlólevelekre.

A fényképek árai következők:

10 darab	---	---	---	1.—
25 >	---	---	---	2.—
50 >	---	---	---	3.50
100 >	---	---	---	6.—
500 >	---	---	---	25.—
1000 >	---	---	---	40.—

A megrendelés a beküldött fénykép után pontosan szállíttatik.

A fénykép sértetlenül visszaadatik.

A fényképek valódiak s nem színnyomatok.

FUCHS ANTAL

könyvnyomdája

Ujpest, Árpád-ut 20. szám.

Ajánlkozik a könyvnyomdai szakba vágó munkák szabatos, gyors és pontos elkészítésére a legjutányosabb árak mellett.

Elvállal hirdapokat és műveket minden nyelvben, körleveleket, táblázatokat, esketésre, gyűlésre és egyéb meghívókat, gyászjelentéseket, községi, ügyvédi és minden más hivatalbeli, kereskedelmi és egyletbeli nyomtatványokat, szállítóleveleket, falragaszokat, vonalzott üzleti könyveket, folyóiratokat stb. stb. a legmérsékeltőbb árakon való elkészítését.

Eladó telkek.

Az „Ujpesti kereskedelmi és iparbank“ tulajdonát képező

Földessy-féle telkek

szabad kézből eladóok.

A venni szándékozók ez ügyben bővebb értesítést nyerhetnek minden héten **szerdán délután 3–5 óra** közt a bank helyiségében Ujpest, Árpád ut 3. szám.